

Gedetineerden in Curaçao

Enkele kenmerken van gedetineerden ten tijde van census 2011

Ellen Maduro

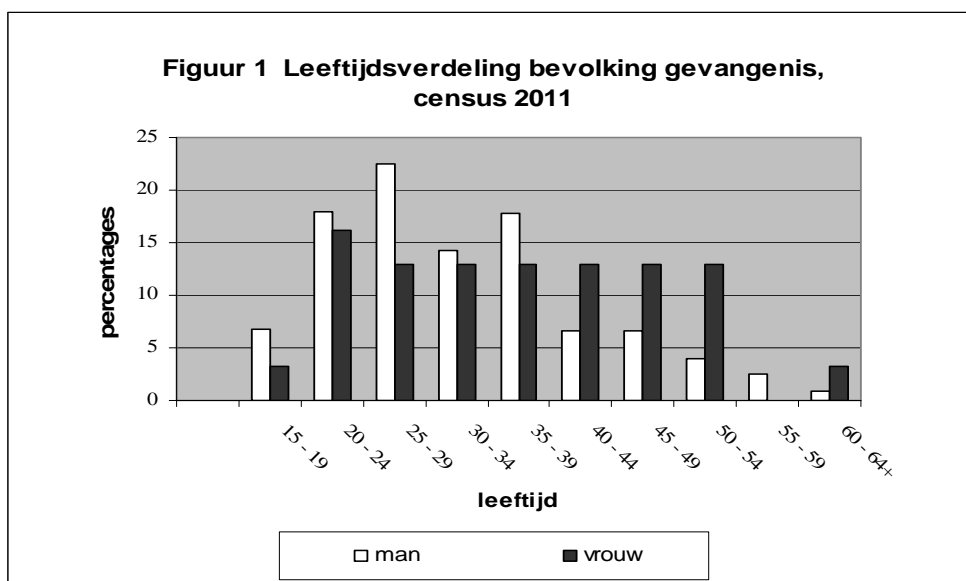
Inleiding

In de census worden bewoners in zowel privé huishoudens als in instituten geteld. Zo zijn in 2011 de gedetineerden als inwoners binnen een instituut, namelijk de gevangenis, geteld. In de census worden alleen personen geteld die langer dan één jaar op het eiland woonachtig zijn of van plan zijn er langer dan één jaar te blijven. Dit artikel handelt dus niet over het totale aantal gedetineerden, maar dat deel ervan dat volgens de census definitie als ingezetene kan worden aangemerkt.

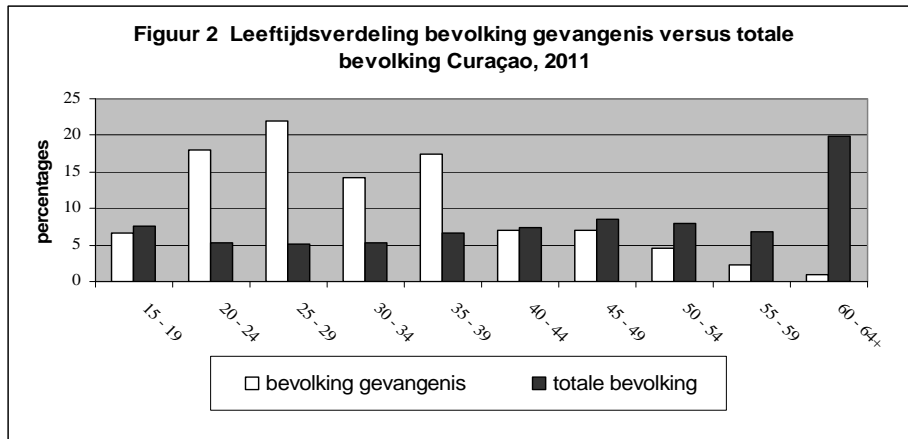
In dit artikel wordt een beschrijving gegeven van enkele kenmerken van de in census 2011 getelde gedetineerden. Het gaat om geslacht, leeftijd, geboorteplaats, nationaliteit, burgerlijke staat, niveau van gevolgde opleiding, rookgewoonte, gezondheidsperceptie, aandoeningen en ziektes. Om bijzonderheden ten aanzien van deze kenmerken te belichten wordt telkens een vergelijking met de totale bevolking van Curaçao gepresenteerd.

Leeftijd en geslacht

Van de 514 gedetineerden in het censusbestand is 94 procent man en 6 procent vrouw. Van de mannelijke gedetineerden is de leeftijdsgroep 25-29 jaar het grootst. De daarop volgende grootste groepen bij de mannen zijn die in de leeftijdscategorie 20-24 en 35-39 jaar, welke categorieën vrijwel dezelfde omvang hebben. Voor de getelde vrouwelijke gedetineerden is sprake van een gelijke verdeling over de leeftijdscategorieën 25-29 tot en met 50-54 jaar. De meeste vrouwelijke gedetineerden bevinden zich in de leeftijdsgroep 20-24 jaar (Figuur 1).

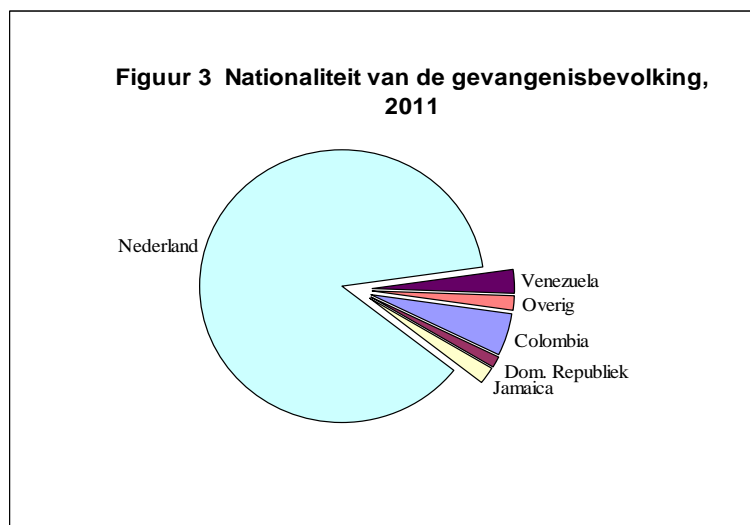

Ten opzichte van de leeftijdsopbouw van de totale bevolking van Curaçao blijken de gedetineerden vooral oververtegenwoordigd te zijn in de leeftijdsklassen 20-24, 25-29, 30-34 en 35-39 jaar. Jongeren beneden de twintig geldt en personen ouder dan 40 jaar zijn juist ondervertegenwoordigd in de gevangenisbevolking (Figuur 2).

Geboorteplaats en nationaliteit van de gedetineerden

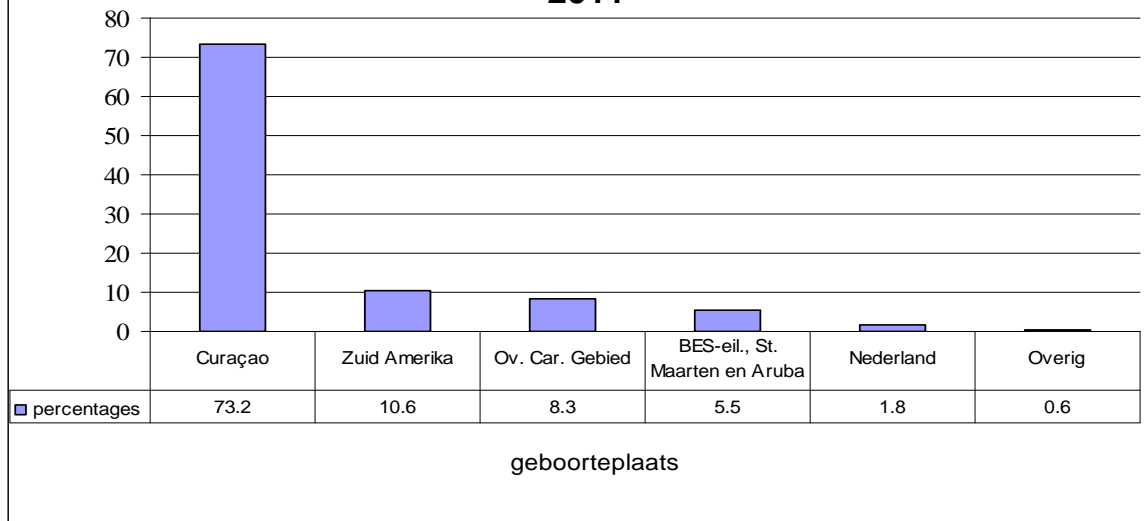
De meeste gedetineerden hebben de Nederlandse nationaliteit, 87 procent. Vijf procent van de gevangenisbevolking heeft de Colombiaanse en 3 procent de Venezolaanse nationaliteit (Figuur 3).

Enkele geboorteplaatsen zijn gegroepeerd naar continent of deelcontinent. De gedetineerden komen voornamelijk uit het Caraïbisch gebied, namelijk 87 procent. In de vorige census in 2001 was dat 92 procent. Ruim 10 procent (10,6%) heeft Zuid Amerika als geboorteplaats (was 6 procent in 2001). Circa 2 procent is in Nederland geboren en slechts 0,6 procent komt uit andere delen van de wereld (Figuur 4).

De meeste gedetineerden zijn op Curaçao geboren (ruim 73 procent) en 5,5 procent is afkomstig van de voormalige Antillen en Aruba. Wat de Zuid-Amerikaanse en overige Caraïbische landen betreft komt 6,9 procent uit Colombia, 3,1 procent uit Venezuela en 3,7 procent uit de Dominicaanse Republiek.

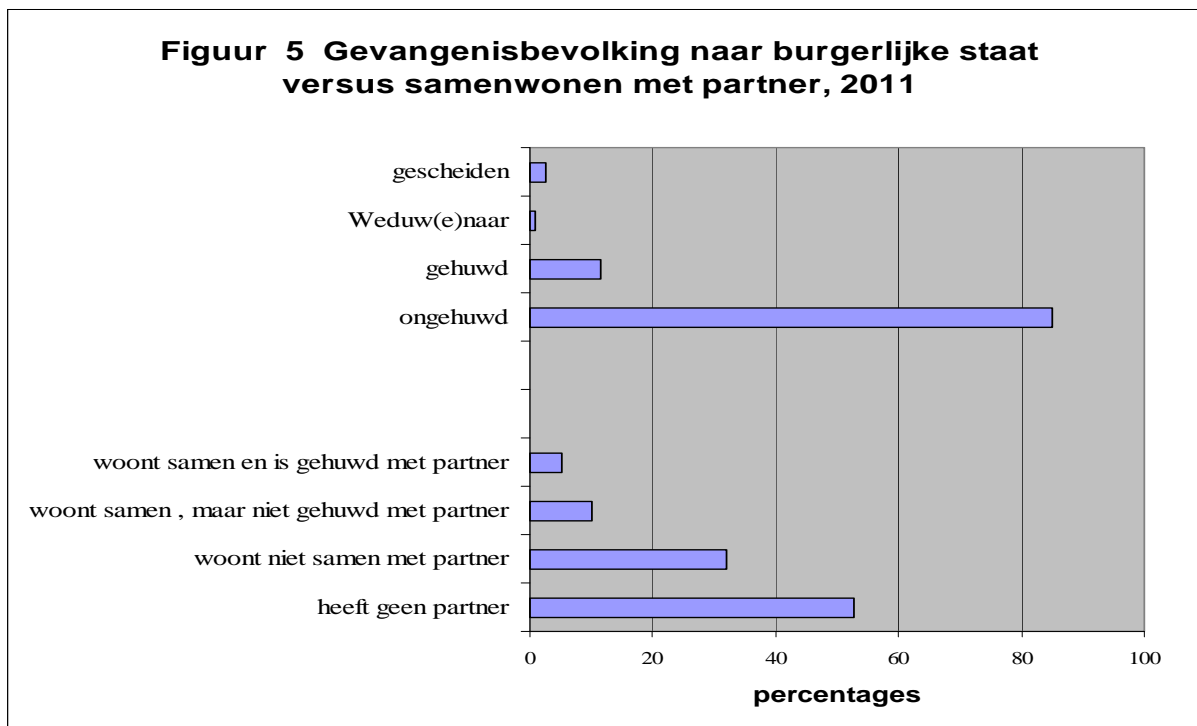
Figuur 4 Gevangenisbevolking naar geboorteplaats, 2011

Burgerlijke staat en samenwoningsrelatie van de gedetineerden

De meeste gedetineerden zijn ongehuwd, namelijk 85 procent. Voor de mannen is dat 86 procent en voor de vrouwen 74 procent. Daarna volgt de groep gehuwden (12%); 11 procent van de mannelijke gedetineerden is getrouwd en 13 procent van de vrouwen. Slechts 4 procent van de gevangenisbevolking is weduwe/weduwenaar of gescheiden. Vanwege de leeftijdsopbouw mag men verwachten dat er weinig weduwes en weduwenaars voorkomen (Figuur 5).

Figuur 5 Gevangenisbevolking naar burgerlijke staat versus samenwonen met partner, 2011

Terwijl 12 procent van de gevangenis bevolking gehuwd is, woont maar 5 procent samen met de wettige partner. Tien procent heeft een samenwoningsrelatie met hun partner, maar zijn niet getrouwd. Dit komt erop neer dat 15 procent van de gedetineerden een samenwoningsrelatie heeft met hun partner (15 procent van de mannen en 9 procent van de vrouwen). De overige 85 procent is niet samenwonend; 32 procent heeft wel een partner en 53 heeft geen partner. Zoals voor de totale bevolking het geval is, komt het bij de vrouwelijke gedetineerden vaker voor dan bij de mannen, dat ze niet samenwonen (al dan niet getrouwd) met de partner (Tabel 1).

Tabel 1. Gevangenisbevolking en burgerlijke staat versus al dan niet samenwonen naar geslacht, 2011			
	Man	Vrouw	Totaal
<i>Burgerlijke staat</i>			
Ongehuwd (nooit gehuwd)	85.7	74.2	85.0
Gehuwd	11.4	12.9	11.5
Weduwe/weduwnaar	0.6	6.5	1.0
Gescheiden	2.3	6.5	2.5
	100.0	100.0	100.0
<i>Al dan niet samenwonend met partner</i>			
Samenwonend en gehuwd met partner	5.2	3.2	5.1
Samenwonend en niet gehuwd met partner	10.4	6.5	10.2
Niet samenwonend met partner	31.7	38.7	32.1
Heeft geen partner	52.7	51.6	52.6
	100.0	100.0	100.0

Opleidingsniveau van de gedetineerden

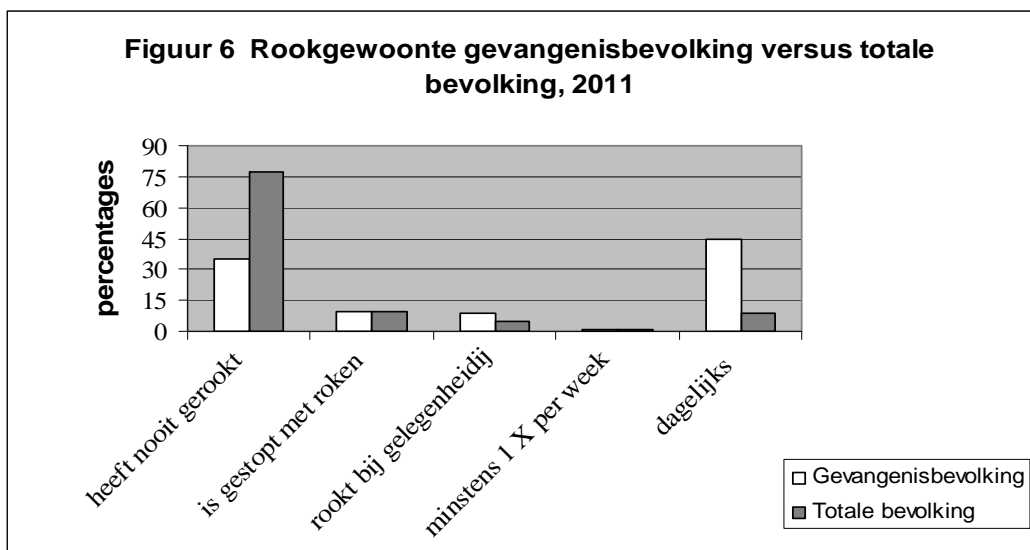
Het grootste gedeelte van de gedetineerden heeft een hoogst gevolgde opleiding op Lbo/Mavo/Vsbo-niveau; het percentage mannelijke gedetineerden is hier hoger dan bij de vrouwelijke gedetineerden, respectievelijk 67 en 61,3 procent (Tabel 2). Daarentegen is het percentage vrouwelijke gedetineerden met lager onderwijs of minder hoger dan bij de mannen; 22,6 versus 16,8 procent. Wat de hogere opleidingsniveaus betreft (Havo tot en met Wo+), is het aandeel mannelijke en vrouwelijke gedetineerden vrijwel gelijk; 15,5 procent bij de mannen en 16,1 procent bij de vrouwen.

Tabel 2 Gedetineerden naar opleidingsniveau						
	Totaal		Man		Vrouw	
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut	%
Geen/Lager onderwijs	88	17.1	81	16.8	7	22.6
Lbo/Mavo/Vsbo	342	66.5	323	66.9	19	61.3
Havo/Vwo/ Mbo/Sbo	69	13.4	69	13.5	4	12.9
Hbo/ Wo+	10	2.0	9	1.9	1	3.2
Onbekend	5	1.0	5	1.0		0.0
Totaal	514	100.0	483	100.0	31	100.0

Rookgewoonte van de gedetineerden

Het rookgedrag van de gedetineerden ten tijde van de census vertoont een groot verschil met dat van de totale bevolking (Figuur 6). Terwijl 86 procent van de totale bevolking niet rookt (77 procent heeft nooit gerookt en 9 procent is er mee opgehouden), is dat bij de gevangenisbevolking 45 procent (35,2 procent heeft nooit gerookt en 9,8 procent is gestopt met roken). Het aandeel gedetineerden dat niet rookt is vrijwel even groot als het aandeel dat vrijwel dagelijks rookt, namelijk 45,1 procent.

Het percentage van de totale bevolking dat dagelijks rookt is relatief aanzienlijk minder, namelijk 8,5 procent. Dit is 10 keer zo klein als de categorie die niet rookt. Vergeleken met de totale bevolking roken gedetineerde mannen en vrouwen dus aanzienlijk meer.

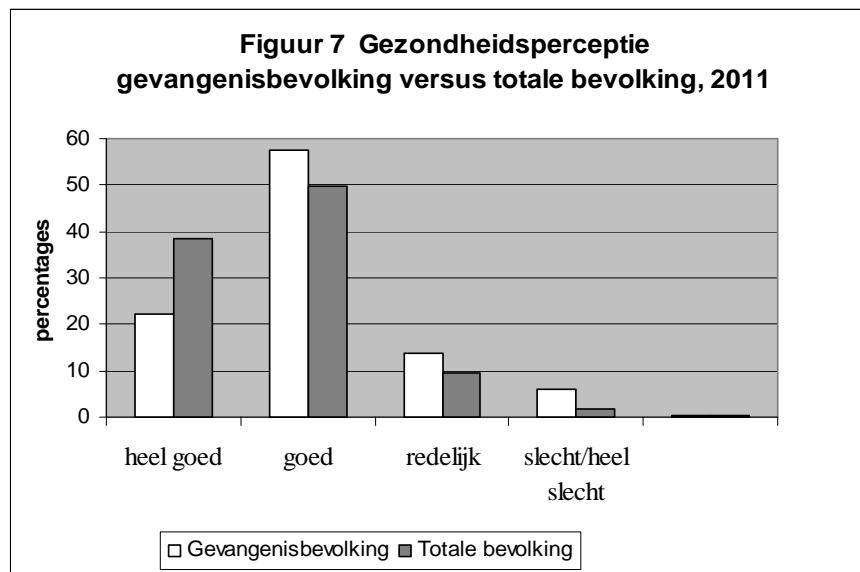
	Man	Vrouw	Totaal
<i>Rookgedrag</i>			
Heeft nooit gerookt	33.5	61.3	35.2
Is gestopt met roken	10.0	6.5	9.8
Rookt bij gelegenheid	8.9	6.5	8.8
Rookt minstens 1 X per week	1.2	-	1.2
Rookt dagelijks	46.4	25.8	45.1
Totaal	100.0	100.0	100.0

Per geslacht bekeken blijkt dat 43,5 procent (33,5% + 10%) van de mannen nooit heeft gerookt of gestopt is met roken, tegenover ruim twee derde deel (67,8 %) bij de vrouwen. Uit tabel 3 is te zien dat de mannen veel meer roken dan hun vrouwelijke detentiegenoten; 46,4 procent van de mannen rookt dagelijks, terwijl dit bij slechts ruim een kwart van de vrouwen het geval is.

Gezondheidsperceptie

In de Census is de perceptie van de gezondheid gemeten door de vraag: “wat vindt u van uw gezondheid vergeleken met anderen van uw leeftijd?”

De perceptie van de gedetineerden over hun gezondheid verschilt enigszins met die van de totale bevolking. Tachtig procent van de betrokkenen vindt zijn of haar gezondheid goed tot heel goed, terwijl ruim 88 procent van de totale bevolking een positief beeld heeft ten aanzien van haar gezondheid (Figuur 7). Van de gedetineerden vindt circa 14 procent de gezondheid redelijk en voor de totale bevolking is dit bijna 10 procent. De overige 6 procent van de gevangenisbevolking ervaart de gezondheid als slecht of heel slecht. Slechts 2 procent van de totale bevolking heeft een negatieve perceptie van de gezondheid.

De mannelijke en vrouwelijke gedetineerden verschillen niet van elkaar als het gaat om een positieve perceptie ten aanzien van hun gezondheid. Van de mannen vindt vrijwel 80 procent de gezondheid goed tot zeer goed, terwijl dat voor 80,7 procent van de vrouwen het geval is. Binnen deze groep (positieve perceptie) blijkt wel dat relatief meer mannen dan vrouwen hun gezondheid als “heel goed” beschouwen (Tabel 4).

Circa 14 procent van de mannen ervaart de gezondheid als redelijk. Bij de vrouwen is dat 16 procent. De mannelijke gedetineerden vinden vaker dan de vrouwelijke gedetineerden hun gezondheidssituatie slecht of zeer slecht, 6,4 tegenover 3,2 procent.

Tabel 4. Gezondheidsperceptie van gedetineerden naar geslacht, 2011			
	Man	Vrouw	Totaal
<i>Gezondheidsperceptie</i>			
Heel goed	23.2	9.7	22.4
Goed	56.7	71.0	57.6
Redelijk	13.7	16.1	13.8
Slecht/heel slecht	6.4	3.2	6.2
Totaal	100.0	100.0	100.0

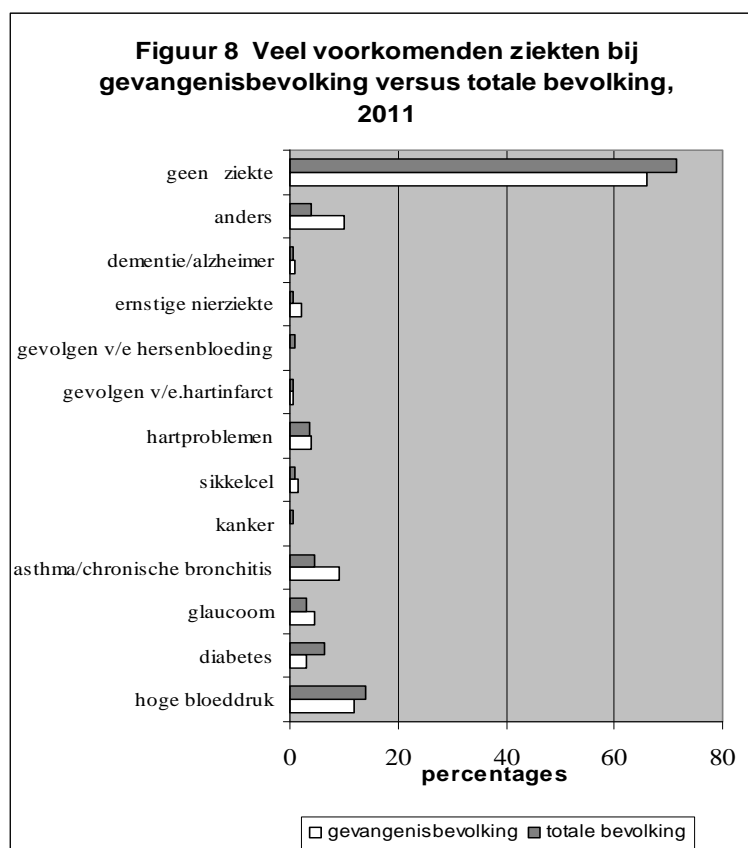
Ziekten

Een opvallende constatering is dat ernstige nierziekte drie keer zo vaak voorkomt bij gedetineerden dan bij de totale bevolking (Figuur 8). Een verrassend hoog percentage - gezien de relatief jongere leeftijd - van de gevangenisbevolking uit de census 2011 lijdt aan hoge bloeddruk (11,9 %). Normaliter komen ziektes zoals hoge bloeddruk, diabetes, etc. vaker voor bij ouderen. De gevangenisbevolking verschilt hierin met ongeveer 2 procentpunten van de totale bevolking, waarvan 14,1 procent aan hoge bloeddruk lijdt.

Verder lijdt 9 procent aan astma/chronische bronchitis, wat het dubbele is van wat bij de totale bevolking voorkomt (4,6 %). Volgens de censusresultaten komt deze aandoening zowel op jongere (0-19 jaar) als oudere leeftijd (35-64 jaar) vaker voor.

Andere ziektes waar gedetineerden vaak aan lijden is glaucoom (4,5 %) en hartproblemen (3,9 %). Voor de totale bevolking zijn de percentages respectievelijk 2,9 en 3,5 procent. Vermeldenswaardig is dat ook sikkelcel vaker voorkomt bij de gedetineerden dan bij de totale bevolking (1,4 % versus 0,9 %).

66 Procent van de gevangenisbevolking lijdt aan geen van de in de tabel opgenomen ziekten, terwijl dat bij de totale bevolking uitkomt op 71,6 procent.

Samenvatting

De grootste leeftijdsgroep bij gevangenisbevolking is voor de mannen de groep 25-29 jaar en bij voor de vrouwen de groep 20-24 jaar. Ten opzichte van de leeftijdsverdeling van de totale bevolking zijn de gedetineerden ondervertegenwoordigd in de leeftijdsgroepen jonger dan 20 en ouder dan 40 jaar.

De meeste gedetineerden hebben de Nederlandse nationaliteit en zijn op Curaçao geboren. De gedetineerden van Zuid-Amerikaanse afkomst komen voornamelijk uit Colombia en Venezuela. De grootste groepen die in overig Caraïbisch gebied geboren zijn komen uit de voormalige Antillen en Aruba en de Dominicaanse Republiek.

Een grote meerderheid van de gedetineerden is ongehuwd. Het percentage ongehuwden ligt hoger bij de mannen dan bij de vrouwen.

Circa 40 procent van de gedetineerden met burgerlijke staat gehuwd, woont in de praktijk ook samen met de wettige partner. In totaal heeft 15 procent van de gedetineerden (al dan niet gehuwd) een samenwoningsrelatie met de partner. De rest woont niet samen of heeft geen partner. Het komt vaker bij de mannen voor dan bij de vrouwen dat er sprake is van samenwonen met partner.

Het opleidingsniveau Lbo/Mavo/Vsbo komt bij de gedetineerden het vaakst voor als hoogst gevolgde opleiding. Het aandeel gedetineerden met hogere opleidingsniveaus (Havo tot en met Wo+) is bij de mannelijke en vrouwelijke gedetineerden praktisch even groot.

Vergeleken met de totale bevolking roken de gedetineerden aanzienlijk meer.

Wat de gezondheidsperceptie betreft is het percentage van de gevangenisbevolking dat een positief beeld heeft van de gezondheid 8 procentpunten lager dan dat van de totale bevolking. De mannelijke gedetineerden vinden vaker dan de vrouwelijke gedetineerden hun gezondheidssituatie slecht of zeer slecht.

Ernstige nierziekte komt drie keer zo vaak voor bij de gevangenisbevolking dan bij de totale bevolking. Het percentage gedetineerden uit de census 2011 dat aan hoge bloeddruk lijdt is vrij hoog, gezien hun toch wel relatief jongere leeftijd. Het percentage dat aan astma/chronische bronchitis lijdt, is twee maal zo groot als van de totale bevolking. Glaucoom en hartproblemen komen vaker voor bij de gedetineerden dan bij de totale bevolking, evenals sikkelcel en dementie.

Tweederde deel van de gevangenisbevolking lijdt aan geen enkele van de in de census gemeten ziekten.